

1. Mosotho ea tsoaletsoeng Lesotho, e sa le 'na oa pele ke sa le teng. Hape ke utloile ha le mpotsa hore na ha ke ea kopitsa. Karabo ke ena. Ha ke ea kopitsa ke mpa ke ⁿme ke botse ho batho joale ba buoe joalo, le ntate-moholo o na phete joalo.

Tse ling ke tsena: Ke hlahetse Kolo mane ke tsoaletsoe teng. Hoo ke kileng ka ho bona ke bophelo bo monate mehleng e fetileng. Ha ke ntse ke hola ka bona Morena oa heso ea molemo ea ratang batho e leng Morena Mohlalefi Bereng. Ka bona a entse ntlo e bitsoang lekhotla moo ba melato bohle ba eang teng ho ea ho morena le lekhotla hore ba ba lokisetse lipelaelo le melato. Ke bone a ahlola ka ho hloekisa hore ea molato a be a o bone molato oa hae hape ke ne ke bona banna bao ke sa ba tsebeng ba zeta matsatsi hona khotla moo, ha ke botsa ke utloe ba re ke baeti e be ba re baeti ba tsoanetse ho fihlela khotla ho banna. Ha ke tla bona molao oa khotla ke hobane ke ne ke le molisana. Ntate o na fumane bashanyana e se e le morao, ke ne ke lisa, ke lema ke bile ke hama. Ke ne ke tloaetse haholo ho itulela ho ntate ke bona le ha ba suoa matlalo a linku ba etsa matata ao le 'na ke a rohang kajeno le lieta tsa Sesotho tseo ke li rohang le 'na kajeno. Lisiu, liroto li ne li etsoa moo khotla. Ntho tseo ke tse ke li tsebang kaofela.

2. Fatseng la Lesotho ke ne ke le morali oa Sehlolo mosali oa hae e le ^Maseapei lebitso la ka la tsoalo ke Seapei la Alice ke le nkile kolobetsong. Motseng oa heso se ke neng ke se bona ka malapeng, Ke ne ke fumana ha ke e tsoa naheng ha ke ea lapeng ho litsoe ho entsoe liraka ka mobu tse ntle, ho bopuo lipitsana ka matsopa tse ntle, e re ha ke fihla naheng

ke/...

S.82.
6/13.

Ke hahe ntloana ea majoenyana ebe ke etsa raka ka letsopa e tsoanang le eso ke etse linkho joalo ho fihlela ke be ke tseba ntho tseo.

Ke eo kopo e le e kopileng.

TSOALO EA MOSHOESHOE.

3. Moshoeshoe lebitso la hae la tlhaho ke Lepoqo mora Mokhachane, o hlahetse Menkhoaneng ka selemo sa 1785, 'me ke moo a holetseng teng. Ho no ho se letho le bontsang ho eena hore ka tsatsi le leng e tla ba morena e moholo ea tla busang ka matla.
- Ha a lisa likhomo tsa Ntatae e ne e le molisa ea bohlale ea matla lipapaling le ho tsoma liphoofofo. A lieha ho bolla, a bolla ho se ho fetile tlala e kholo ea sekoboto ka lemo sa 1804, a bolla Malaoaneng ha a le lilemo tse 18 leshome le metso e robeli kapa 19 leshome le motso o robong. Ho tsoeng ha hae a reoa la Letlama. Ho tsoeng hoo Ntatae-moholo Peete a mo isa ho morena e moholo Mohlomi. Efela mora Monyane a mo amohela hantle a ba a mo hlohonolofatsa ka ho pikitla phatla ea mohlankana hore matla a moea o halalelang oa hae o be ho eena. Hamorao a rola lesale le lelelele la tsebe e 'ngoe ea hae a le roesa Letlama e leng mohlanka oa hae ka hore ke lesale la 'muso. Joale Mohlomi a mo fa khomo le thebe le lerumo 'me a laela hore ba mo hlabele khomo.

"Joale u fumane joang borena khathe borena bo lokela ba ha Nkopane." Ke Letlama ea botsang Mohlomi. A araba a re "Motse ha o na sehlare, sehlare ke pelo." Joale he polelo e re Lepoqo a loana ntoea ea pele a eso nyale ka ho itihela holima likhomo tsa Ramonaheng a li hapa hang ka bohlale bo boholo a ba a ithoka ho re, "Ke 'na Moshoeshoe moshaila oa ha Kali

lebeola/...

S.82.
6/13.

K31/13

lebeola le beetseng Ramonaheng litelu." Efela lebitso la Moshoeshoe le tsoantsa thipa e bohale e kutang litelu hoba ea shoashoaila ha e kuta. A ipitsa ka la Kali e leng Monaheng es a ha pileng khomo tsa batho joalo Ka bohlale le ka matla. Ho tloha mohlang oo ha ka hlola a bitsoa ka la Lepogo le ha e le ka la Letlama, joale a bitsoa ka la Moshoeshoe feela, esita le marena a Mazulu bo Chaka ka bo Pakalitha ha ba ka ba mo tseba ka le leng haese ka les.

Ha a sa ena le ngoana, a hlomphuoa ka la Ramohato joale le eena ngoana eo oa hae a siea la Mohato mophatong joale a nka la Letsie ka ho hopola Mohlomi 'a Matsie. Joale ha re bolela tsa mora Mokhachane ha re sa tla 'mitsa ka le leng haese ka la Moshoeshoe leoa ikhethetseng lona ka bohale le bohlale le matla le tusetso tse bonahetseng bocheng ba Moshoeshoe.

E ne e le motho ea bohale, o kile a bolaea batho ba bahlano, ba bang e ne e le ka ho likalika ho phetha litaelo tsa hae, ba bang e le ka ho anya likhomo tsa hae lebesa, A ba bolaea ka molamu o entsoeng ka lenaka la tsukulu e leng oo Ntatae a neng a hobela ka ona. Empa kamora boeti ba hae ha Mohlomi ea nenga tsofetse Moshoeshoe a khutla bohaleng bo a neng a ena le bona ka ho mamella tsohle a ba a tsejoa ke batho bohle ka mosa oa hae le ka matla a ho itaela.

5. Joale mona Moshoeshoe o na a batla borena, joale Moshoeshoe a fumana borena-nyana ho malomae Ratsiu. Ha a qala ho ba morena Ratsiu eo o ne a se a khathetse ke borenanyana boo, ke ha a tla neha mochana oa hae ea neng a rata batho le ho lokisa litaba tsa bona setulo seo. Joale Moshoeshoe a bo nka hantle

empa/...

S.82.
6/13.

empa pelo ea hae e ne e otetse borena bo boholo ke hore bo fetang ba mong a motse. Joale a buoa mohla a shoang pa a le makhatheng ho mora oa hae Molapo. O na re "Ha ke sa le mohlankanyana, ke ne ke luma borena haholo ke rata ho ba le borena bo fetang ba ba bang ka boholo, ke ka baka leo ke neng ke etse leeto la ho ea ha morena Mohlomi eo borena ba hae bo nong bo tumme hohle, ka fela ka ea mo chakela a le Moritoe ka mo kopa keletso hore ke tla fumana joang ho ba morena kapa ke tla bo fumana ka thuso ea lingaka, na?" A rkaraba a re u se ke ua tsepa lingaka le ha e le litaola tsa bona, hape a re u se ke ua bolaea motho ka kahlolo e boima kapa kahlolo ea boloi. A mpolella le kamoo a neng a hlabisa lingaka lihlong kateng ka litaola tse ba ntseng ba re thetsa ka tsona, hape a re ke tla fumana borena bo molemo ka ho nyala basali ba bangata, a re ke hona borena bo tla hola. Taba e 'ngoe a re ke thuse ba litsietsing. Ka qala ke hona ho pholosa Makara matsohong a bahabo le baheso ba neng ba pheheletse ho mo amoaha khomo tsa hae.

Kopo ke eo e tsoa ho 'na oa lona.

end s 82